



KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.



Štev. 18.

V Ljubljani, 30. septembra 1929.

XLVI.

VSEBINA: Našim vinogradnikom v vednost. Oprostitev vinskega mošta od trošarine. — Za izboljšanje našega kmetijskega gospodarstva. — Za pospeševanje kmetijstva. — Zaradi krize našega vinogradništva. — Kako pripravim seme za setev. — Razkuževanje pšeničnega semena. — Kisanje zelene krme v jamah. — Zrelo grozdje — sladko vino. — Zadružna razstava v Ljubljani. — Med na ljubljanskem velesejmu. — Uvajanje kontrole o mlečnosti krav v mariborski oblasti. — Sadni sejem. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Uradne vesti. — Inserati.

Našim vinogradnikom v vednost!

Oprostitev vinskega mošta od trošarine.

Uradni list z dne 28. avgusta t. l. je objavil važne izpremembe glede trošarine, ki se tičejo **vinskega mošta**. Po novih določilih je vinski mošt **prost trošarine**, in sicer dokler ne mine vrenje, najdlje pa do dne 20. novembra.

Opozarjamo na to izpremembo naše vinogradnike in vinske kupce. Opozarjamo jih pa tudi na to, da ostane vzlic temu kupčija z mostom pod strogo kontrolo in da je treba v izogib kaznim vsako prodajo in odsvojitvev (darilo, zameno itd.) prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in izposlovati za oddajo mošta predpisano **sprevodnico**.

Kar ostane pred 20. novembrom kupljenega mošta v zalogi, se mora po 20. novembru prijaviti kot vino, da se obdači s predpisano trošarino za vino.

Glede prometa z moštom so izdana važna določila, po katerih se ima ravnati vinogradnik, da ne zapade kazni. Za pravilni prevoz vinskega mošta jamči pošiljatelj (vinogradnik) sam in če mošt ne prispe v namenjeni kraj v isti količini, plača pošiljatelj trošarino, kakor jo mora plačati tudi v vsakem drugem primeru nepravilnega in nepoštenega dejanja.

Oprostitev vinskega mošta od trošarine v času do popolnega povrenja in najdlje do 20. novembra, **ni tedaj brezpogojna**, ampak je zavisna od pravilne prijave pa tudi od pravilne pošiljatve in pravilnega prejemnika. Vsaka opustitev točne prijave in vsaka zvičajna prevara s to kupčijo je v zvezi s polnim vplačilom trošarine od strani vinogradnika in se tudi kazensko zasleduje.

Opozarjamo na to vse vinogradnike, da se izognejo neljubim posledicam pomanjkljivega ozir. nepravilnega kupčevanja z moštom!

Ker odpade za vinski most do popolnega povrenja in najdlje do 20. novembra državna trošarina, ki znaša v Ljubljani skupno z oblastno in občinsko trošarino 3.50 Din pri litru, je prav, da se vinogradniki in kupci te ugodnosti letos pravočasno in prav poslužujejo.

Za izboljšanje našega kmetijskega gospodarstva.

V Beogradu se je vršil dne 8. in 9. septembra kongres gospodarskih zbornic, ki je nosil na sebi pečat izvozniškega kongresa, ki se je pa v svojem poteku izpremenil v pravi gospodarski kongres, ki ni razpravljajal samo o bilanci lanskega izvoza in o smernicah za bodoče leto, ampak tudi o smernicah za izboljšanje kmetijskega gospodarstva. Obžalovati je le to, da se niso k temu kongresu pritegnili tudi poklicani zastopniki kmetijstva, ki je koncem koncev vir vsemu narodnemu gospodarstvu. Treba bo v bodoče to napako popraviti, da bo stvari res ustrezno.

Kongres je otvoril trgovinski minister Dementrovič, ki je uvodoma opozoril, da mora biti naloga

vsega našega gospodarstva izboljšanje kmetijske produkcije in povečanje našega izvoza. Nujno potrebni so stalni stiki trgovine s kmetijstvom. Vsa ministristva morajo zazreti svojo nalogo v sodelovanju z gospodarskimi organizacijami. Izvajal je nadalje, da nazaduje trgovska bilanca, ki je bila lani za 882 milijonov Din pasivna. Naglasal je zlasti veliko važnost živinoreje in perutninarstva za izboljšanje izvoza.

Nastopili so za njim zastopniki raznih trgovskih zbornic, ki so govorili in stavili svoje predloge o zadevah železničnega prometa, o poštne in brzojavnem prometu, o rečnem prometu. Vsi predlogi so šli za tem, da se izboljšajo in času primerno uredijo naše trgovske in izvozniške razmere.

V daljšem govoru je podal na to kmetijski minister Frangeš svoje smernice in načrte za povzdigo poljedelstva in izvoza. Navajal je za vzrok nazado-

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

vanja izvoza slabšo kakovost (kvaliteto) našega blaga in malomarnost producentov in izvoznikov, ki ne posvečajo potrebne pažnje. Razdeljevati se ima izboljšano kvaliteto pšenice. Na Belju je za prihodnje leto na razpolago 22.000 stotov odbrane semejske pšenice. Napovedal je tudi akcijo za snovanje žitnih zadrug ob sodelovanju Agrarne banke. Stem bo omogočeno prodajati blago v času, ko bodo cene primerne, ne pa tako kakor sedaj, ko mora kmet prodajati blago za vsako ceno, da pride do denarja. V debati, ki je tem izvajanjem sledila, smo najbolj pogrešali zastopnikov kmetijstva.

Sledila so na to še poročila raznih odsekov o ocenitvi izvoza za prihodnje leto. Slednjič so se sprejele resolucije, ki se tičejo nujnega izvajanja ukrepov za izboljšanje produkcije in izvoza. — Zahtevamo, da se k prihodnjemu gospodarskemu kongresu pokličejo tudi priznane moči našega kmetijskega gospodarstva!

Za pospeševanje kmetijstva.

Za povzdigo kmetijstva smo dobili **zakon**, podpisan od kralja dne 6. septembra tl. V tem zakonu so določila, kako bo treba dvigniti razne panoge našega kmetijstva s pomočjo države in oblasti. Zakon bo izšel v kratkem v posebni knjižici. Ze danes pa opozarjamo na določila, ki so pred vsem važna in ki se tičejo po eni strani priskrbe denarnih sredstev za izvajanje zakona, po drugi pa potrebnih delovnih moči. Denarna sredstva se imajo zbirati v **kmetijskih skladih**, potrebni delavci pa se imajo dobiti s **kmetijskimi odbori**.

1. Kmetijski skladi.

Ti skladi morajo skrbeti za denarna sredstva, ki so potrebna za pospeševanje kmetijstva. Skladi so občinski, oblastni in državni. V **občinski sklad** se stekajo: 1. Polovica dohodkov od živinskih potnih listov s področja občine. 2. Čisti dohodek od sejmarine. — 3. Čisti dohodek od občinskih drevesnic in sličnih ustanov. 4. Najmanj 10% rednih proračunskih izdatkov. V **oblastni kmetijski sklad** se steka: 1. Polovica dohodkov od živinskih potnih listov na področju oblasti. 2. Čisti dohodek drevesnic in sličnih ustanov na oblastnih posestvih. 3. 15% vseh oblastnih proračunskih izdatkov. — V **državni kmetijski sklad** se stekajo: 1. Takse za živinozdravniški pregled živine na obmejnih postajah. 2. Denarne kazni za kršitve zakona za pospeševanje kmetijstva. 3. Čisti dobiček Državne razredne loterije. 4. Čisti dobiček državnih kmetijskih posestev. 5. Poslovne takse, ki se plačujejo pri izvozu blaga.

2. Kmetijski odbori.

Kmetijski odbori so občinski, okrajni (srezki) in oblastni.

Občinski odbori se volijo iz občinskega sveta in sicer iz 3—5 članov, ki so v čim bližjih odnošajih s kmetijstvom (po možnosti strokovno izobraženi). Posvetovalne člane t. j. člane s posvetovalno pravico pa pošiljajo v ta odbor kmetijske, zadružne in društvene ustanove. Okrajni kmetijski referent ima pravico prisostvovati vsaki seji. Naloge občinskega kmetijskega odbora so: Sestavljanje proračuna ob-

činskega kmetijskega sklada in razpravljanje o vseh važnih vprašanjih kmetijstva v občini. Predlogi odbora se morajo vedno staviti na dnevni red prve seje občinskega sveta.

V **okrajni kmetijski odbor** pošlje vsak občinski kmetijski odbor po enega delegata. Poročevalec tega odbora je okrajni kmetijski referent. Okrajni kmetijski odbor se sestane redno **dvakrat** na leto. Okrajni glavar (srezki načelnik) prisostvuje vsaki seji. Odbor razpravlja o vseh kmetijskih vprašanjih zlasti pa o predlogih občinskih kmetijskih odborov. Sestaviti mu je tudi proračun za pospeševanje kmetijstva v okraju.

Za **oblastni kmetijski odbor** voli vsak okrajni kmetijski odbor iz svoje sredine po 2 člana in 1 namestnika. Zaseda **dvakrat** na leto. Poročevalec je oblastni kmetijski referent, navzoči so po potrebi vsi oblastni strokovni organi. Program za delovanje in proračun mora odobriti ministrstvo za kmetijstvo.

Zaradi krize našega vinogradništva.

V Splitu je bil nedavno tega shod vinogradnikov iz Dalmacije, ki so se posvetovali, kaj bi bilo ukreniti, da se rešijo iz neznosnega položaja, v katerega so zašli vsled slabe vinske kupčije in prenizkih cen za vino. Shoda so se udeležili tudi zastopniki vlade in oblasti. Zborovalci so sklenili sledeče predloge, ki so prav tako važni in potrebni tudi za naše vinogradnike, ki tudi ne morejo svojega vina prodati. Ti predlogi se glase:

1. Kar najhitreje naj stopi v veljavo vinski zakon, veljaven za celo državo, kateri naj najstrožje prepove umetno izdelovati vino. Vlada naj posveti vso pažnjo izvozu vina in naj pri trgovskih pogodbah polaga vso važnost na vinogradarstvo.

2. Vsa državna, oblastna in občinska trošarina ne sme presegati 100 Din za 1 hektoliter.

3. Tarifa za prevoz vina naj se zniža za 50%.

4. Enako z vinom naj se obremene s trošarino tudi brezalkoholne pijače.

Ti predlogi so tako umestni in potrebni, da jim mora vsak pritrditi in da njih ugodno rešitev upravičeno pričakujemo. Zadeva je nujna in se ne da odlašati!

Kako pripravim seme za setev?

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Slabo seme škoduje uspehu vsega gospodarstva, to vé in si lahko misli vsak kmetovalec. Marsikateri tudi na to nekaj polaga, ali žalibog premalo. Odtod tudi neznamen uspeh.

Ako opazujemo živali, naj si bodo iz enega gnezda, ali ako jih združimo od več strani skupaj, vidimo, da niso vse te stvari za razplod ali za plemo enako dobre. Gotovo bomo izbrali za plemo močnejše in tiste, ki so pravilno razvite. Naš um nam tako velela, da boljšo robo porabimo za pomnoževanje, slabejšo pa prodamo. Kako bi bil zasmehovan živinorejec, kateri bi pohabljen in slabo razvite živali plemenil, lepše, večje in krepko postavljene bi pa redil in prodal mesarju. V tem oziru so naši kme-

tovalci dosti izkušeni. Oni že odnekda priznajo, da jim več nese, ako odbirajo za plemo močnejše in lepše živali. Tako odbira tudi sadjerejec sadna drevesa, ko napravi sadovnjake, ker ve, da iz slabega, malovrednega pohabljenca ne more kaj prida zrasti. Na enak način zbiramo tudi lepše vrste pri koruzi za seme in še na teh odločimo drobna zrnca, katere porabimo za moko, ali pa jih pokladamo živini. Kaj ne, že iz naravnega zakona je vse to odbiranje koristno.

Dragi prijatelj! Gotovo ti je znan naš stari slovenski pregovor, ki pravi: Kakršno seme, taka bo žetev. K temu bi pristavil: velikokrat pa še slabša. Tudi temu boš pritrdil, da iz slabega in mrhavega zrna ne more zrasti močna bilka, še manj pa prinese obilega in lepega zrnja. To velja pri vseh zrnatih rastlinah, torej tudi pri rži, pšenici, ječmenu itd.

Pred 38. leti, ko sem postal samostojni posestnik, sem takoj o tem razmišljal, kakšno seme bi si

strojem odberem oves, ječmen, rž in pšenico. Samoumevno je, da tudi drugim posestnikom daleč naokrog s tem strojem očistim in odberem zrnje za seme, tako da je stroj od mlatve do jesenske setve vsak dan zaposlen in je že davno poplačan.

Tako delam že dolga leta sem, ti pa, dragi tovariš, pomni, da za setev najboljše zrno ni predbro.

Razkuževanje pšeničnega semena.

Po novejših izkušnjah varujemo pšenico pred snetjavostjo še najuspešneje s tem, da obdelujemo njeno seme s „Porzolum“. Porzol je prah, ki se dobi pri Kmetijski družbi v zavitkih po 200 g za 20 Din. Tak zavitek zadostuje za 100 kg semenske pšenice.

Ker je porzol strupen za dihanje in se pri mešanju s pšenico razkadi, ga je treba mešati v za-



Slika 39. Uspeh umetnega gnojenja pri krompirju. Na levi strani je bil krompir pognojen s 40% kalijevo soljo in žveplenokislim amonijakom (KN) v običajnih količinah, na desni strani pa povrh še s Tomasovo žlindro (PKN). Uspeh popolnega gnojenja je očiten in ne potrebuje posebne razlage.

za setev pripravil, da bi dosegel več uspeha. Tisti-krat ni bilo pri nas še strojev za odbiranje žitnega semena. Nisem si mogel drugače pomagati, kakor da sem prebral na rokah nekoliko pšenice in rži za seme. Odbral sem samo debelo zrnje, katero sem posebej na njivi posejal. Od tega semena sem imel ob času mlatve tako povoljne uspehe, da jih ne bom nikoli pozabil. S tem se mi je vcepila in vkoreninila ljubezen do kmetijskega napredka.

Pozneje sem pa pripravil in še pripravljam seme za setev takole: Imam takozvani sortirni stroj, s katerim se zrnje očisti ne samo plevla, ampak se obenem tudi odbira ali sortira tako, da dobim iz stroja zrnje, ki je drobno, srednje debele in debelo, vsako posebej. Vse te tri vrste zrnja so, kakor sem omenil, plevla proste, ko pridejo iz stroja.

Drobno in srednje zrnje porabim za moko, ker sem na podlagi lastnih izkušenj docela prepričan, da bi napravil veliko napako, ako bi ga posejal. Lepo debelo seme pa sejem s strojem bolj na redko, pri čemer vsako zrno kali, se obraste, močno poganja in mi prinese lepo blagoslovljeno žetev. Z imenovanim

prti posodah, v pripravnih sodčkih, ki se trdno zapro, ali pa v gostih vrečah. Pšenico je treba z obračanjem in kotanjem do dobrega pomešati s porzolum, da bo prašenje uspešno. Mešanje mora trajati saj 10 minut.

Kisanje zelene krme v jamah.

O tej stvari se je že večkrat pisalo in tudi že marsikaj dobrega doseglo. Danes smo prejeli dopis kmetovalca g. **Petra Hladnika iz Rovt**, ki oprt na lastne skušnje toplo priporoča napravo take ensilazne krme. Ako bi naši gospodarji „Kmetovalca“ bolj čitali in njegove nauke bolj upoštevali, bi že splošno vpeljali ta način spravljanja zapoznele krme, ki se ne da več posušiti niti več sproti porabljeni.

G. Hladnik spravlja v jame vso strnišnico (deteljo) in zadnjo otavo (vnuko), ki jih ni mogoče drugače shraniti. Te jame napravi po 1 m globoke in zgoraj poldrug meter široke, spodaj pa ožje, da se vsa krma bolj stlači. Ob straneh obloži jamo z de-

skami, zadaj pa zatlači ilovce, da za krajem stlačena krma ne gnije ali plesni. Jama je po potrebi dolga. Ko je krma napeljana in voz za vozom stlačena s živinčetom, jo pokrije s steljo in potem za ped na debelo še z zemljo.

Po treh mescih, ko mraz odneha, jo začne po malem odkrivati in jemati iz nje potrebno krme, ki je do tega časa že okisana. Živina se že drugi dan na njo navadi in jo pozneje prav rada žre, najbolje pomešano med rezanico. Molzni živini taka krma izborna tekne, kar se pozna na boljši molži. Prašičem je pa taka klaja posebno všeč. Veliko zaleže v zgodnji pomladi, ko zmanjkuje druge krme.

G. Peter Hladnik navaja v svojem dopisu, da je pričel s takim pripravljavanjem krme pred dvema leti, opozorjen na to v „Kmetovalcu“, ki ga pridno čita od začetka do konca. Te vrstice naj bodo v zgled in pouk tudi drugim članom in naročnikom „Kmetovalca“!

— n.

Zrelo grozdje — sladko vino.

Ta resnica je znana vsem vinogradnikom, vendar se redno dogaja, da se po mnogih krajih grozdje prezgodaj potrga in da trpi vsled tega ves vinski pridelek. Mnogi vinogradniki ne morejo dočakati pravega trenutka za trgatve, ampak hite s trgatvijo, kakor hitro se nudi prva prilika, ne glede na to, ali bi kazalo še kaj časa počakati ali ne. Krive so temu največ naše posestne in gospodarske razmere, bojazen pred slabim vremenom, pred guilobo in njenimi posledicami, kakor tudi različni interesi **samoporabnikov vina** in vinogradnikov, ki so navezani na prodajo svojega pridelka. Mnogo je takih vinogradnikov, ki porabijo pridelek za dom in katerim je vseeno, ali je vino za eno stopnjo slajši ali ne. Tem se ponavadi najbolj mudi in zaradi teh hitijo tudi drugi s trgatvijo, seveda v škodo svojega pridelka, pa tudi v škodo vsej okolici. Bolj kot kedaj prej moramo danes odlašati s trgatvijo, če hočemo konkurirati z našimi vinskimi sosedi. Sicer smo sami krivi, če pojde naše vinarstvo rakovo pot.

Zadružna razstava v Ljubljani.

Zadružništvo je pri nas Slovencih že precej razvito, toda še daleč ne tako kakor pri drugih naprednih narodih. Še najbolj se je razvilo denarno zadružništvo v kmetijskih posojilnicah. Tem se je zahvaliti, da je prenehalo prejšnje denarno oderuštvo. Uspešnemu delovanju teh malih kreditnih zadrug je tudi pripisati, da obrestna mera v Sloveniji ne gre kvišku in da tudi bančna obrestna mera niže stoji kakor povsod drugod v državi. Manj razvite so pa razne druge kmetijske zadruge, kakor nabavne in prodajne zadruge, proizvajalne ali produktivne zadruge itd. Treba bo na to stran še mnogo dela, zlasti pa več uvidevnosti in zaupanja, da pridemo z zadružnim delom do širšega in splošnega razvoja in napredka.

Srečna je bila misel, da se priredi ob desetletnici Glavne zadružne zveze v Beogradu in povodom jesenskega velesejma zadružna razstava v Ljubljani, ki naj pokaže, kako se je dosedaj razvilo sloven-

ske zadružništvo, in ki naj služi ob enem kot propaganda za nadaljnji napredek zadružništva.

Ta prireditelj, ki je v slikah, tabelah, statistiki itd. predstavljala ves dosednji razvoj zadružništva, je dobro uspela in je dala mnogo pobude za nadaljnje delo na polju zadružništva. Povzeli smo na razstavi sledeče zanimive podatke:

Slovensko zadružništvo šteje danes sledeče zveze: Zadružna zveza v Ljubljani, ki ima že 563 zadrug, Zadružna zveza v Celju s sedežem v Žalcu, ki je imela koncem l. 1928. 161 članic, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani s 157 članicami in Zveza gospodarskih zadrug v Ljubljani, ki ima 42 članic.

Pri **Zadružni zvezi** v Ljubljani so imele članice l. 1928 naloženih 145 milijonov Din. Celokupni promet je znašal 4.5 milijarde Din. V njej je včlanjenih 55 nabavnih in prodajnih zadrug, 24 kmetijskih strojnih, 26 živinorejskih in 36 mlekerskih zadrug.

Zveza slovenskih zadrug je pokazala, kako zadružna misel v Sloveniji zadnja leta zmaga in kako si zadružništvo krči pot k cilju. Leta 1920 je bilo pri njej včlanjenih 68 zadrug, a leta 1928 157; denarni promet Zveze se je povečal od 20 milj. na 250 milijonov, vloge so se dvignile s 3½ milj. na 22 milijonov, a denarni promet vseh včlanjenih zadrug pri Zvezi je bil l. 1923. 846 milj. a leta 1927. 1.323 milijonov dinarjev.

Jedro te zveze tvorijo kreditne zadruge, katerih denarni promet je bil leta 1923. ½ milijarde, a leta 1927. 1¼ milijarde. Svojim članom so dale v l. 1923. 93 milj. Din posojil, a leta 1927. 206 milijonov.

Kapital, ki se je nabiral pri kreditnih zadrugah je sodeloval pri izgradnji kmetijsko-produktivnega zadružništva zlasti mlekerskega. Mlekerske zadruge so plačale članom za prodano mleko l. 1923. 566.000 Din, l. 1927. že 2.980.000 Din, a za mlečne izdelke so prejele v letu 1927. 3.852.000 Din. Svoje izdelke so razstavile njene zadruge: Ekonom, osrednja nakupna zadruga v Ljubljani, Sodarska zadruga v Tacnu, Vrborejska zadruga v Notr. Goricah in Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani ter večje število mlekerskih zadrug.

Zveza gospodarskih zadrug v Jugoslaviji v Ljubljani. Najvažnejša zadruga te zveze je Konsumno društvo za Slovenijo v Ljubljani, ki šteje 50 prodajalen po deželi in 17.000 članov z 1.400.000 Din deležev. Hranilne vloge znašajo 10 milijonov Din.

Poleg teh so razstavile še razne druge zadruge večidel produktivno-obrtniškega ali konsumnega značaja. Vsa razstava je pokazala da smo na najboljši poti do konsolidacije socijalnih razmer na polju kmetijskega in drugega gospodarstva.

Med na ljubljanskem velesejmu.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Ker je od lanskega leta ostalo več neprodanega medu in je bila tudi letos dobra medena letina, priredil je kmetijski odsek ljubljanskega velesejma v času od 31. avg. do 9. septembra sejem za med.

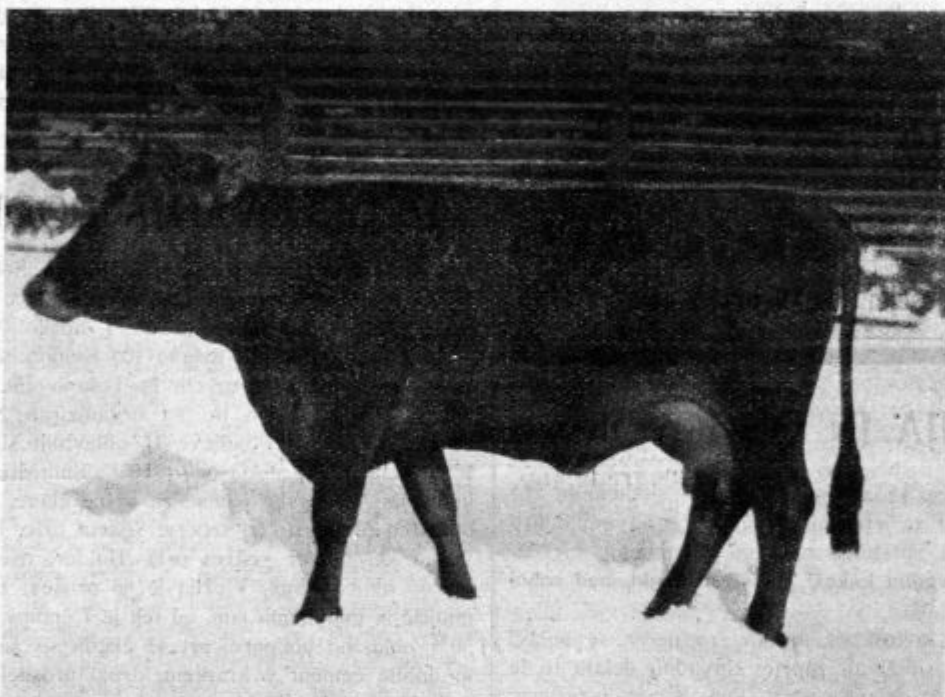
Vabilu se je odzvalo 41 čebelarjev, ki so razstavili nad 325 vzorcev medu, nekaj voska in medice. Vsi razstavljalci pa so imeli na razpolago okoli dva vagona letošnjega cvetličnega medu in še več tisoč kg lanskega, hojevega.

Vzorci so pokazali, da se je letos pridelalo blago, kakoršnega že več let ni bilo na našem trgu. Razstavljenega je bilo mnogo popolnoma čistega, prozornega, svetlorumenkastega, jedilnemu olju podobnega medu. Z njim so se ponašali na prvem mestu razstavljalci iz cerkniškega okrožja. Takoj za njimi je prišla okolica Sodražice, Vinice in Brežic. Manj svetlo, vendar krasno blago so imeli čebelarji iz Viča, Ribnice, Krke, Št. Vida pri Stični, s Police, z Bukovega žlaka in še iz mnogih drugih krajev.

Oprema vzorcev je bila lična, posoda pa se je zelo razlikovala. Jednotne posode ni bilo in je po moji izkušnji pri nadrobni prodaji nepotrebna. Raznoličnost zahtevajo kupci. Najvažnejše je, da posoda ni predraga, da je pripravna in ima lepo zunanost.

Novost letošnjega medenega sejma je bila, da so smeli čebelarji, ki so se zato priglasili, sami prodajati svoj med na debelo in drobno. Medu si dobil za vsak denar tudi za en Din, in takih porcij se je največ prodalo. Veliko je bilo zanimanje tudi za medico; vsakdo jo je hotel pokusiti.

Z letošnjim sejmom so čebelarji lahko zadovoljni. Sejem sam je bil najboljša reklama za zauživanje medu, opozoril je domače in tuje trgovce na naše blago in prodalo se ga je tudi nekaj. Utemeljeno je tudi upanje, da bo povod še nadaljnih kupcij. Čebelarji niso imeli z njim nikakoršnih stroškov in hvaležni morajo biti upravi velesejma, da s stremljenjem po svojem smotru skrbi za njihov blagor.



Slika 40. Krava „Mira“ iz reje v Novem Kloštru pri Sv. Petru v Savinjski dolini, je molzla v času od 9. septembra 1928 do 8. septembra 1929, skupaj v 365 dneh 9772 kg mleka, povprečno po 26,8 kg na dan. To je brez dvoma najboljša rekordna molža v državi.

Zadnji zahtevi bi zelo ustregli, ako bi imeli več vrst barvanih napisnih lističev (etiket). Na letošnjem sejmu smo jih zelo pogrešali.

Cene cvetličnega medu pri prodaji na debelo so se gibale med 16 do 22 Din. Kljub nizki ceni se je priglasilo za odkup večje množine medu malo odjemalcev. Domači trgovci, kavarnarji, izvozniki in trgovci iz drugih pokrajin naše države so se izgovarjali, da letni čas ni primeren za prodajo medu in da so založeni z medom.

Iz zadnjega spoznamo, da ljudje ne poznajo vrednosti medu ter ne vedo, koliko hranilnih in zdravilnih snovi vsebuje in zato se zanj ne brigajo. Med zaostaja v skladiščih in njegova cena pada. Naloga vsakega čebelarja, posebno še čebelarskega društva naj bo, da bodo zboljšanjem teh razmer začeli delovati za povzdigo medene kupčije. S poukom in reklamo bomo dosegli, da se bo povečalo in razširilo uživanje medu in se tako dvignile njegove cene.

Uvajanja kontrole o mlečnosti krav v mariborski oblasti.

Komisar oblastne samouprave mariborske oblasti si prizadeva z vsemi sredstvi organizirati rodovniška društva in zadruge za izboljšanje domačegrudne govedoreje — med drugim tudi uvajanje kontrole o mlečnosti krav, vpisanih v rodovnik — z namenom, vzgajati in izboljšati v teh organizacijah (rejskih središčih) govedorejo po obliki in notranjih vrlinah.

Mlečna kontrola se je izvajala v letu 1928, pri štirih organizacijah, in sicer pri živinorejskih odsekih kmetijske podružnice Št. Jurij ob juž. žel., Špitalič pri Konjicah, Ponikva ob juž. žel. in živinorejski zadrugi Studenice pri Poljčanah.

Uspeh je bil sledeči (številke v oklepajih so uspeh iz leta 1927.):

1. Živinorejski odsek (sedaj zadruga) Št. Jurij ob juž. žel. goji pomursko pasmo, ima 38 (36) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 2676 l (3306), povprečna mlečnost pa 1810 l (1860 l).

2. Špitalič goji tudi pomursko pasmo, ima 38 (39) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 2985 l (2763 l), povprečna pa 1875 l (1697 l).

3. Ponikva ob juž. žel. goji pomursko pasmo in je to prvi zaključek. Ima 30 kontroliranih krav. Najvišja mlečnost 3535 l, povprečna 1892 l.

4. Studenice goji marijadvorsk pasmo in ima 33 (32) kontroliranih krav. Najvišja mlečnost znaša 3926 l (4327.5 l), povprečna pa 2345 l (1927 l). Tukaj je bilo napram letu 1927. precej izprememb v staležu krav z odprodajo dobrih molznic in novimi vpisi v rodovnik.

Kontrolo izvajajo za to določeni zanesljivi domačini, nadkontrola pa oblastni živinorejski strokovnjaki. Poleg tega se je izvajala mlečna kontrola tudi v nekaterih privatnih rejčkih središčih (n. pr. Jarenski dvor), kjer so doseženi zelo zadovoljivi uspehi. Letos so se še osnovali nekatere nove organizacije z istim ciljem v srezu Murska Sobota in Dolnja Lendava, kjer se goji simodolska pasma.

To poročilo je namenjeno v prvi vrsti živinorejcem v upanju, da vzbudijo zanimanje za to velevažno in za napredno živinorejo neobhodno uvedbo tudi v drugih krajih, kjer je lastno in smoteno delo bo radilo uspele.

Sadni sejem

na Ljubljanskem velesejmu od 19. do 24. oktobra 1929.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 57. Naše kokoši se med seboj skubejo in žro perje in sicer zadaj in za vratom. Drugače po navadi dobro neso in jedo, le perje jim noče rasti po oskubljenih mestih. Kaj naj storim, da odvadim kokoši, da se ne bodo med seboj skubele? (F. Z. v D.)

Odgovor: Da se kokoši skubijo in žro perje, se pojavi največkrat pozimi, ko so živali zaprte. Navadno delajo to le kokoši, petelin pa ne; on se rajše pusti skubsti, in celo počene, da ga lažje kokoši obirajo. Težko je živali odvrti od te grde razvade, če so se temu privadile. Strokovnjaki so mnenja, da delajo to kokoši vsled tega, ker nimajo prave krme, t. j. primanjkuje jim predvsem apnenčevih sestavin, ali premalo pitne vode ali če se sploh premalo gibljejo. Začnite jim pokladati nekoliko mesnih odpadkov (malo živalske krvi, zmletih kosti), klajnega apna in spuščajte jih na pašo. Tudi ribja moka je izborno sredstvo, ki jo mešamo med krmo po 5 g na dan in glavo. Ako vse to ne bo izdalo, ne preostane drugega, kakor da kokoši zakoljete. V bodoče pa bodite previdni. Takoj, ko opazite, da začne katera kljuvati druge, jo odstranite. Včasih se dajo posamezne živali odvaditi tudi s tem, da jih zapremo za par dni v kletko in sicer v temnem prostoru. K.

Vprašanje 58. V „radio“ sem poslušal predavanje, kako se ravna z moštom iz gnilega grozdja. Nagajal mi je aparat, pa nisem dobro razumel. Mislim pa, da bi se dalo z moštom iz prezrelega šadja, posebno iz mehkih hrušk slično ravnati. Kako se dela iz gnilega grozdja stanovitno vino? Ali bi se dalo na sličen način tudi iz mehkih hrušk napraviti dobro pijačo? (M. Z. v L.)

Odgovor: Kako delamo iz gnilega grozdja dobro vino, Vam pove tiskano gospodarsko navodilo, ki Vam ga pošljemo proti plačilu. Iz mehkih hrušk pa ne delamo na ta način mošta. Sploh je pustiti hruške le par dni mediti, da postanejo pri pečkih nekoliko mehke. Nikdar pa naj se ne zmedijo popolnoma. Z

moštom iz takih moštnic je kaj težko ravnati, če ga nismo mešali prej s kislim jabolčnikom ali z moštom iz trpkih hrušk. Izborna naravno čistilo za take mošte je tudi sok, ki smo si ga napravili iz nezrelih jabolk in lesnik poleti ali v zgodnji jeseni in ki ga hranimo, ko je nekoliko pokipel, v majhnih sodčkih na hladnem v kleti. Na 1 polovnjak (okoli 300 litrov) je vzeti potem 2 do 3 l tega mošta. Hruškovec se potem izborno čisti. K.

Vprašanje 59. Golobi mi pogosto bolehalo, imajo gliste in ne vem uspešnega sredstva proti temu. Kako se zdravijo glistavi golobi? (I. G. v N.)

Odgovor: Ne samo golobi, tudi kokoši zlasti pa race in gosi dobe gliste. Gliste se silno hitro razmnožujejo, ranijo črevesa, povzročajo notranje vnetje in živali dobe drisko in postanejo zelo mršave. Glistavce zdravimo takole: Predvsem je zdrave živali odstraniti od glistavih. Nato se morajo golobnjaki temeljito osnažiti in razkužiti, da vse gliste v blatu in odpadkih pokončamo. Bolnim živalim pa damo dnevno 0.5 g bljuvne soli (tartarus stibiatus), ki jo raztopimo v vroči vodi in nato z moko zmešamo v kroglice. Prav dobro služi v ta namen tudi zmleti arekov orehek (Arekanuss). 1 g na žival in dan. K.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica za Mursko Soboto in okolico v Murski Soboti ima v tem letu 752 rednih in 68 izrednih članov, to je takih, ki so pristopili šele 1. aprila. Skupaj je torej 820 članov. Med letom je ustanovila živinorejske redovniške odseke v Puconcih, Moravcih in Tešanovcih. Prva dva že delujeta, v Tešanovcih bo pa organiziran 12. in 13. oktobra. Posredovala je pri nabavi 11 oblastnih subvencijskih bikov, 18 obl. subven. merjascev, 750 valilnih jaje in 50 plem. petelinov štaj. zagorske pasme za svoje člane. Nabavila je s 50% oblastno podporo: tri trijerje sistem orig. Heid II/1a, tri drevesne škropilnice sistem orig. Holder, osem travniških branter in okopavalnik. Vložila je 65 prošenj za napravo vzornih gnojšč in gnojničnih jam, od teh je 7 članov že dobilo cement s 50% oblastno podporo, pri 42 članih so že napravljeni načrti in dobijo cement v kratkem, drugi prosilci pa pridejo o prvi priliki na vrsto. Z oblastno subvencijo je nabavila in razdelila 2400 drevesc po znižanih cenah v občinah, kjer je uničila toča sadovnjake in sedaj zopet zaprosila za 16.600 drevesc za obnovo po lanskoli toči in letošnji zimi uničene sadovnjake. Od prejšnjega tuk. gospodarskega društva je dobila parcelo od 600 štir. sežnjev v občini Krupljinik, kjer bomo začeli z lastno drevesnico. Za člane je nabavila od semenogojke postaje v Beltincih 6150 kg semenske pšenice in 3575 kg semenskega ovsa in že zopet zaprosila za to sejačev za 10.000 kg semenske pšenice. — 14. julija t. l. smo napravili zlet na semenogojko postajo v Beltince (udeležencev je bilo 50), v septembru pa na jubilejno kmet. razstavo v Ljubljano (udeležencev 14). Podružnica je nabavila tudi semenski krompir „Alma“, ki ga pa nismo mogli več razpečati, ker smo ga prepozno dobili. Med letom je priredila tri predavanja o živinorejskih organizacijah, enajst predavanj o travništvu, poljedelstvu in uporabi umetnih gnojil, dvojce predavanj o svinjereji in perutninarstvu, šest predavanj o prvi pomoči pri živalskih boleznih in higijeni in tri predavanja o sadjarstvu in obnovi sadovnjakov. Skupno je bilo 25 predavanj s 1295 udeleženci. Ostala predavanja smo morali zaradi tehničnih zaprek preložiti na prihodnjo zimo.*

* Delovanje te podružnice bodi za zgled vsem drugim podružnicam. V kratkem času doseženi uspehi jasno pričajo, kaj se da napraviti, če je podružnica v pravih rokah in če šteje številno članstvo in za stvar vneta kmetovalce. Ured.

GOSPODARSKE STVARI.

Sestanek dolenskih živinorejcev se je vršil v nedeljo 15. t. m. v Velikih Laščah ob številni udeležbi. Zastopane so bile skoraj vse živinorejske zadruge v okraju po svojih zastopnikih, kar je dokaz, kako resno se zanimajo za povzdigo svoje živinoreje. Sestanka so se udeležili po svojih zastopnikih tudi Kmetijska družba, Oblastni odbor in Zadruga zveza. Stanje živine je popolnoma zadovoljivo, vendar bi bilo lahko še boljše. Zadruga delo je pokazalo letos prav lepe uspehe, in živinorejci so svojo živino prodali po 14 Din za kg v naše južne pokrajine. Prodali bi lahko še več, če bi imeli dovolj živali na razpolago, zato je potrebno, da bi se še bolj razvila plemenska živina.

Načelnik Franc Hočevnar je razložil važen pomen živinoreje v našem gospodarstvu in naglašal, da bodo živinorejci dosegli plodonosne uspehe le tedaj, če bodo vsi vestno delali za zadrugo. Uvesti bo treba predvsem rodovnike, katere zahtevajo danes že vsi kupci plemenske živine. Z njimi se bo lahko doseglo tudi boljše cene za živino, ker se ne bo več prodajala zgolj po teži, ampak po vrednosti za užitek. Sprejeto je bilo več resolucij, ki se odpošljejo Oblastnemu odboru v Ljubljano in sicer: za omejitev klanja mlade plemenske živine, za nastavitve živinozdravnika v Ribnici, za spremembo proračuna okrajne blagajne, ki naj bi odgovarjal potrebam kmetijstva, dalje za zavarovanje živine, in končno resolucija, da naj se podpore za povzdigo živinoreje razdele le potom živinorejskih zadrug.

KMETIJSKE NOVICE.

Privilegirana agrarna banka je določila na zadnji seji sledečo obrestno mero: 1. Banka bo dajala poljedelskim organizacijam posojila in kredite po 8 odstotkov z omejitvijo, da te organizacije od svojih članov za režijske stroške itd. ne smejo zahtevati več kakor 2 odstotka tako, da sme znašati za te vrste kreditov in posojil največ 10 odstotkov. 2. Za individualne kredite znaša obrestna mera 10 odstotkov. 3. Za dolgoročna hipotekarna posojila je določena obrestna mera na 9 odstotkov. — Interesenti se pozivajo, da čimprej vložijo prošnje za posojila in kredite, ki jih odbor takoj reši. Privilegirana agrarna banka posluje začasno v Sremski ulici št. 6 Beogradu.

Kmetijska razstava za novomeški okraj se vrši dne 12., 13. in 14. oktobra na kmetijski šoli na Grmu. Kmetovalci iz Novomeškega okraja se pozivajo, da v kolikor mogoče velikem številu razstavijo svoje poljske, vinogradniške, sadjarske in vrtnje pridelke. Natančne informacije se dobe pri vseh županstvih. — Razstavni odbor.

Deželno razstavo suhih češpelj, sadnih in zelenjadnih konserv priredi Srbsko poljoprivredno društvo v Beogradu v dneh 12. do 17. novembra t. l. Razstava bo obsegala: 1. Vse sorte suhih češpelj; 2. Vse sorte predelanega in konzerviranega sadja; 3. Vse vrste in sorte konzervirane zelenjade in razne priprave za pokončevanje rastlinskih bolezni in škodljivcev. Posestniki razstave dobe na drž. železnici polovične vozne karte proti legitimaciji, ki stane 10 Din in velja ob enem kot vstopnica. Opozarjamo na to ugodnost tudi naše gospodarske kroge, ki se zanimajo za produkcijske razmere našega sadjarstva in vrtnarstva v Srbiji.

Državne nabave plemenskih kokoši. Kmetijsko ministvo bo začetkom oktobra nabavilo plemenske kokoši pasme Island, Plymouth (plimetk) in domače Štajerke, da jih bo kasneje porazdelilo v plemenske svrhe po onih krajih, kjer je treba sedanje pasme nadomestiti z novimi in boljšimi. V kolikor ne bo mogoče teh plemenskih kokoši nabaviti v notranjosti države, se bodo pokupile v inozemstvu. Potrebno je, da se lastniki takih kokoši javijo s svojimi ponudbami.

DOPISI.

Iz Murske Sobotice. Ustanovitev rodovniškega odseka v Puconcih. Na pobudo predsednika kmetijske podružnice v Murski Soboti in živinorejskega nadzornika ing. Wenkota se je pred dvema mesecema ustanovil rodovniški odsek kmetijske podružnice v Puconcih za odgojo plemenske živine simentalke pasme. Ustanovitev tega odseka obeta velik napredek pri povzdigi živinoreje v tamošnjem okraju in lepe uspehe. Za predsednika je bil izvoljen neumorno delavni kmet in mlinar g. Kühr, katerega oseba nam jamči za ugoden razvoj te organizacije.

VESTNIK ODSEKA ZA REJO KUNCEV.

† Umrl je Franc Sušnik, župnik v Selih pri Kamniku, ki je bil prvi član odseka in velik prijatelj kuncereje. Gojil je te živali v velikem številu in imel še polno lepih načrtov za napredek te reje, nenadna smrt mu je pa pretrgala nit življenja. Bodi mu zemljica lahka!

Kuncerejski tečaj v Laškem se vrši dne 6. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela Savinja s sledečim sporedom: 1. Pozdravni nagovor in pomen tečaja (govori vodja tečaja g. Kuntara Vilko). 2. Kunčje pasme (predava tajnik odseka za rejo kunccev, g. Alfonz Inkret). 3. Anatomija kunca in razne bolezni (predava živinozdravnik g. dr. Jerina). 4. Negovanje Angora kunca spomladi, poleti, jeseni in pozimi (predava g. Kuntara Vilko, rejec plem. Angora kunccev). Nato ogled raznih volnenih izdelkov Angora kunca in kuncereje g. Kuntara. 5. Skupni obed (pripravljen iz mesa angorskega kunca). Med obedom svira godba. 6. Po obedu praktično predavanje o raznih potrebnih opravilih in o načinu pridobivanja volne od Angora kunccev (predava g. Kuntara). Po končanem tečaju prijateljski razgovori ob zvokih domače godbe, nato odhod k vlakom. Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se prijavi na podpisani naslov. Kdor se želi udeležiti obeda naj priloži Din 10. Tečaj sam je brezplačen!

Kuntara, reja plem. Angora kunccev, Laško.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, dne 4. septembra 1929.

Seji je predsedoval družbeni predsednik g. Sancin, navzoči so bili gg. podpredsednik Pipan in odborniki Ažman, Bajuk, Bučar, Černe, Globevnik, Hočevnar, Hrastnik, Hribnik, Jan, Košar, Mencinger, dr. Milavec, Pečovar, Steblovnik, dr. Spiller-Muys, Trček, Zupančič in družbeni ravnatelj inž. Lah.

Svojo odsotnost je opravičil g. kmetijski referent inž. Zidanšek.

G. predsednik je ob polu štirih otvoril sejo, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost.

Ravnatelj je prečital zapisnik seje glavnega odbora od 5. avgusta, ki ga je odbor brez pripomb vzel na znanje.

G. predsednik je poročal o sklenjenem nakupu 150 vagonov Tomasove žindre in o naročitvi 30 vagonov kalijeve soli, ki so pa morali biti odpoklicani do 31. avgusta, kajti po tem terminu se je cena za to gnojilo znatno zvišala.

Ravnatelj je poročal o sodelovanju Kmetijske družbe pri pripravah za letošnjo kmetijsko razstavo na velesejmu in o

zahvali velikega župana za pogostitev in sprejem srbskih kmetovalcev v Ljubljani.

Poročilo gg. predsednika in ravnatelja je glavni odbor vzel na znanje.

Predlogi podružnic:

Ravnatelj je prečital predloge podružnic Ivanjkovec, Globoko-Pišce in Sromlje pri Brežicah, v katerih se zahteva znižanje, oziroma maksimiranje trošarine na vino, zatrosarinjenje brezalkoholnih pijač in svobodna skladišča za gostilničarje pri nakupu vina. Pri živahni debati sta se med odborniki pojavili dve struji: Vinogradniki zahtevajo brezposojno maksimiranje trošarine, nevinogradniki pa so proti temu, ker tvori trošarina na vino za nevinorodne kraje precejšnji vir dohodkov za občine. Slednjič so se zedinili v primeren predlog, ki pride na občni zbor kot predlog glavnega odbora. V istem predlogu se tudi zahteva, da se vse industrijsko izdelane brezalkoholne pijače pri konsumu primerno obdavčijo. Kot utemeljevalec tega predloga je bil določen g. **Petovar**.

Kot drugi predlog se je obravnaval način zatrosarinjenja vina, ki preprečuje danes večji nakup vina od strani gostilničarjev. Zahtevalo se je, naj se točilnim obrtnikom prizna svoboda zaloga vina. Vino se naj obdavči šele tedaj, ko pride v konsum. Utemeljevalec g. **Bučar**.

Kot tretji je bil določen predlog podružnice sv. Marjeta pri Moškanjcih glede podeljevanja brezobrestnih posojil pri obnovi vinogradov. Tudi ta predlog se je primerno formuliral in je bil določen g. **Zupanič** za utemeljevalca.

Nadalje so se obravnavali predlogi podružnice Sromlje pri Brežicah: Kako pospešiti prodajo vina potom reklame v listih in kako znižati cene vinogradniških potrebščin? Nadalje predlogi Sv. Marjeta pri Moškanjcih: Uporaba umetnih gnojil se naj pospeši s podporami iz javnih sredstev in z znižanjem železniških tarifov; v novem lovskem zakonu naj se zajec izloči kot lovski žival in da se mačke ne smejo pobijati 1 km od selišč. Podružnica Laško pa predlaga: Kako odpomoči krizi hmeljarstva?

Glede podpore za cenejšo oddajo umetnih gnojil je poročal **ravnatelj**, da se to vrši že v mariborski oblasti, ker je tamošnji oblastni komisar določil primerno vsoto za oddajo gnojil po znižani ceni. Potrebna bi bila slična akcija tudi v ljubljanski oblasti.

G. **Hrastnik** in **Steblovnik** sta poročala o krizi hmeljarstva in želita, da se to vprašanje obravnava na občnem zboru v tej smeri, da se dovoli Nemcem znižana carina na uvoz piva pod tem pogojem, da pokupijo ves hmelj v Sloveniji. Proti uvozu piva so se pa postavili vinogradniki in zato ni moglo priti do sklepa. Končno so se zedinili v tem, da naj

glavni odbor to vprašanje prouči in sklone korake, ki se mu zde v tem pogledu primerni.

G. **Bajuk** je zahteval, naj se na občnem zboru obravnava vprašanje o potvarjanju vina v mariborski oblasti, zaradi česar so bile nekatere osebe kaznovane. Tudi naj se prizadeta oseba odstrani iz javnega delovanja. G. **Košar** je izjavil, da se čudi temu predlogu, ki se tiče njega samega, ko vendar ni zadeva pred sodiščem še pravomočno rešena. Zaraditega se odstrani od seje.

G. **dr. Milavec** je izjavil, da smatra ta predlog kot politično stvar, ki se jo hoče spraviti na občni zbor. Ravno tako sta se izjavila proti temu predlogu **Zupanič** in **Steblovnik** in zahtevala, da se ta predlog umakne.

G. **predsednik** je prekinil sejo za 5 minut, nakar se je oglasil g. **Trček**, ki je pojasnil, da g. **Bajuk** ni nameraval žaliti g. **Košarja**. Ker pa zahtevajo vinogradniki iz brežiškega okraja, da se tozadevno stavi na občnem zboru interpelacija, zato je priporočal g. **Košarju**, da se ne udeleži občnega zbora kakortudi ne nadaljnega delovanja pri Kmetijski družbi tako dolgo, dokler zadeva ni razčiščena.

G. **dr. Milavec** in tovariši se niso zadovoljili s tem navsvetom in so zahtevali, naj predsednik ex praesidio odkloni ta predlog in da g. **Košarju** zadoščenje. Ker se zopet niso mogli zediniti, se je seja prekinila za pet minut.

Potem je izjavil g. **predsednik**, da g. **Bajuk** ni imel nikakega namena žaliti, ampak je samo pojasnil zahtevo vinogradnikov iz brežiškega okraja. Tega predloga ne bo dal na dnevni red in tudi na občnem zboru ne bo o tem dopustil nikake debate.

Služajnosti. G. **predsednik** je prečital pritožbe proti občnemu zboru kmetijske podružnice v Mariboru, ki se ni vršil pravilno. Na njem so namreč volili neupravičeni, in sicer zastopniki juridičnih oseb kakortudi člani, ki so plačali udnino šele po 1. aprilu. Predlagal je, da se ta občni zbor razveljavi. Po nekaterih poročilih je sklenil glavni odbor, da se ne dopuste delegati mariborske podružnice na občni zbor, ker niso bili pravilno izvoljeni.

Na prošnjo Jahalnega in dirkalnega društva na Bledu za primeren znesek za nagrade na konjskih dirkah dne 8. septembra t. l., je dovolil glavni odbor 1000 Din.

G. **predsednik** je določil za kontrolo pri overavljenju delegatov za občni zbor naslednjega dne za Kranjsko g. **Trčka** in **Jana**, za Štajersko pa gg. **Petovarja** in **Steblovnika**.

Ker ni bilo drugih predlogov od strani gg. odbornikov, je g. **predsednik** ob ¾ na 7 zaključil odborovo sejo.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Franc Trček. — Za tiskarno odgovoren Janez Vehar.



KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40 % KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke prvovrstne kvalitete. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—250 kg

Sedaj jeseni naj vsak gnoji ozimino in vinograd z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturni kemični urad za kalijevo gnojenje v Zagrebu, Trg burze 3/II.
40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3100.—, II/1a po Din 2250.— komad, V/2 po Din 4500.—.

Trijer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.

Trijer Feniks II/20 po Din 3100.—, II/23 po Din 5600.—.

Sejalni stroji 13 vrstni znam. 4b po Din 5000; 5 vrstni H5b po Din 1650. Budućnost po Din 4500.

Slamoreznice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—, VFS12 s sklopko in verigo po Din 2900.—.

Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1680.—, VFS12 po Din 2150.—, VFS64 z verigo po Din 2770.—, HLC za ročni ali motorni pogon po Din 2800; ERS s tremi noži po Din 5700.

Slamoreznica na motorni pogon EAS po 3600 Din.

Robkači za koruzo EMRV z ventilatorjem po Din 1180.—, EMR po Din 1120.—, mali ročni Mignon po Din 110.—.

Robkač za koruzo „Agrar“ 1100 Din.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg. Din 750.—.

Planet štev. 18 ročni po Din 170.—.

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.

Žitočistilnik Exner 4b po Din 2000.

Žitočistilnik, navadni po Din 1500.—.

Vitelj (gepelj) EGB po 3230 Din.

Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Mlatilnice za pogon z motorjem ali vitljem ZM18 2050 Din, MZVS22 po Din 5250.—.

Mlatilnica za deteljo EVS Din 1850.

Mlatilnica za deteljo EVSM Din 1650.

Zdrobač (šrotar) ELH Din 1080.

Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4950.—, MK2 za ročni pogon po Din 850.—.

Kosilnica Herkules, enovprežna po Din 5200. Knotek, enovprežna po 5600, dvovprežna s pripravo za žito Din 5500.

Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Bencin-motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500, 3HP s pumpo 17.000 Din.

Reporeznica, domača, mala 350 Din, velika 700 Din.

Reporeznica „Borek“ EWB po 800 Din, EWAD po 630 Din.



Nalezljivo sramnično vnetje.

„... Z zadoščenjem sem zaznal, da je izvrstno učinkujoči »Bissulin« na veleposestvu preprečil, da že dve leti ni bilo obolenja na sramničnem vnetju.

Tierarzt Dr. H. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 31. Jahrg. Nr. 36.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Zastopstvo: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.



Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tovarn

Skodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti od $\frac{1}{4}$ do 30 ks. stalno v naši zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na:

ZASTOPSTVO ŠKODOVIH ZAVODOV
Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 7.

Telefon štev. 2966.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA ŠTEV. 1.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav „Kmeti dom“ Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 $\frac{1}{2}$ %, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog 25.000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za naaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitelj obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročilu, na vknjižbo in zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$ in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale za jesensko saditev koncem oktobra sledeče vrste sadnega drevja:

1. Visoke jablane: Bobove, Dolenjska voščenska, Landsberška reneta, Baumanova reneta, Damasonova reneta, Kanadska reneta, Jakob Lebel, Ontario in Londonski peping, I. vrsta po 12.50 Din.
2. Pritlične jablane: Landsberška reneta, Belfleur, Charlamovsky, Ontario, Belčnik, Lord Suffield, Čellini, Rdeči astrahan, Bismarek, Deanov Kodlin, po 20 Din.
3. Visoke hruške (žlahtne): Hardisovka in Avranška po 15 Din; moštнице: Ozimka in Koroška I. vrsta po 12.50 Din.
4. Pritlične hruške: Avranška, Hardisovka, Pastorovka, Delovka, Viljamovka, Klapovka in Amanliška po 20 Din.
5. Marelice: Klosterneuburske po 25 Din. — 6. Breskve: Amsden po 25 Din. — 7. Ribez: visoki po 12.50 Din, nizki po 5 Din.
8. V zalogi je tudi nekaj vis. češenj, višenj in orehov po 12.50 Din.

Naročila, se sprejemajo do 15. oktobra le proti predplačilu. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravo vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. — Manj kot 10 dreves se ne bo pošiljalo. Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Meseca 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številko.

Semensko pšenico

„Sierban Prolific“ in ozimni lečmen, več vagonov, prodaja Fakultetsko dobro Maksimir, Zagreb. 237

Dva viničarja

z dobrim sprječevalom, trezna in marljiva ter poštena, išče advokat dr. Magdič, Varaždin, Hrvatsko. 231

Sadno drevje

visoko in poldebelno, oddaja za jesensko in pomladansko sajenje drevesnica V. Stopar v Velenju. 240

Štiri peteline

čiste italijanske jerebičarje, (starejši importiran lani iz inozemstva) prodaja komad po Din 50.—, Zabol se računa posebej. Valentin Babnik, Glince, pošta: St. Vid n. Ljubljano. 253

Kravo montafonske pasme

dobro mlekarico in zdravo, brejo ali po teletu kupim. Aleksander Simončič, posestnik v Sevnici ob Savi. 251

Starejšega kravarja,

neozženega ali oženega brez otrok, ki zna dobro molsti in je popolnoma zanesljiv išče Oskrbištvu graščine Čemšenik. Ponudbe s prejšnjimi sprječevali je poslati na: Feliks Urbanec, veletrgovca, Ljubljana. 250

Sadno drevje

preizkušene vrste za jesensko sajenje ter seme križnolistni mleček, sredstvo proti voluharju, oddaja G. Kuhar, Sv. Jurij, pošta Loka pri Zidanem mostu. 249

Sadna drevesa.

Visokodebelne jablane, hruške, češnje, orehe kakor tudi najboljše vrste od prtičnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, pošta: Bukovica nad Skotjo Loko. 248

Mlade prašičke

po 7 tednov stare, dobre pasme, ima na prodaj Joža Burgar, Hraše, p. Smednik. 247

Bika-montafonca,

18 mesecev starega za plemo, prodaja vsled sorodstva z lastnimi kravami. Florijan Zorko, Družinska vas, p. Bela cerkev. 246



I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Darkoop, Ceniki zaštonj in franko.

KMETOVALCI!

Namakajte seme z Germisan - om!

Tedaj ne bo žito napadeno po snežni plesnobi, pa tudi ne po smrdljivi snetjivosti. Na prodaj pri

„CHEMOTECNA“
Ljubljana, Mestni trg 10.



Varujte svoje prasiče pred boleznijo!

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev je vedno učinkujoče zdravilo, ker očisti prebavila in odvaža iz njih kužne bacile! Pospešuje tek in rezo zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Zato imajte ta prašek vedno doma ter ga podajte 2 krat na teden svojim prašičem, da ne bodo oboleli in se bodo dobro redili! 1 zavoj z opisom bolezni in živinozdravniškim navodilom 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisma naprej poštne prosto, sicer povzete! V zalogi vsa druga zdravila za živali! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Naroča in dobi se edino v lekarni „pri angelju varhu“ na Vrhniki! 159

Jabolkove divjake

več tisoč prvovrstnih za nasad drevesnic, ima na prodaj: Mihael Kovačič, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru. 245

Ležeči zvončasti vitelj,

skoraj nov, znamke Melichar - Umrath, Praga-Bahna, ima na prodaj Oskrbištvu graščine Thurn, Velenje. 244

Dva montafonska bika

enoletna, zelo lepa, najboljšega rodu in

2—3 vagone krompirja

prvovrstne sorte, ima na prodaj: Oskrbištvu graščine Marenberg. 243

Sadjarji pozor!

Kupim 1 ali 2 vagona štajerskih zimskih jabolk (mašančgerjev). Ponudbe je poslati na: Henrik Pleesz, Kula-Bačka. 242

Sedlarski učenec

z vsjo oskrbo v hiši se takoj sprejme, Franc Korošec, sedlarstvo Bled. 252

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračun.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabele hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznaniha predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnik naasl. d. d.
v Ljubljani.

Insertirajte v „KMETOVALCU!“

Ali se hočete rešiti
svojega

REVMATIZMA, PROTINA?

Bodenje in trganje po udih in členkih, vtečenje udov, sključene roke in noge, trganje, bodenje in vlečenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti ker sicer bolezen še bolj napreduje.



JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, ki razkaja sečno kislino, pospešuje presnavljanje in izločevanje, torej ne takozvano univerzalno ali tajno zdravilo nego proizvod,



ki ga proži samo mati priroda za blaginjo trpečega človeštva.

Dam vsakemu brezplačno poizkušnjo!

Pišite mi takoj, pa dobite od mojih, po vsem svetu obstoječih skladišč popolnoma zastoj in poštne prosto poskušnjo obenem s poučno razpravo. Nato se boste sami prepričali o neškodljivosti tega leka (in o njegovem hitrem delovanju).

AUGUST MARZKE, BERLIN - WILMERSDORF
BRUCHSALERSTRASSE NR. 5. Abt. 49.



KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/4 strani	Din 1200.—	1/16 strani	Din 300.—
1/8 strani	Din 800.—	1/32 strani	Din 200.—
1/16 strani	Din 600.—	1/64 strani	Din 100.—
Priloga listu sline Din 1500.—		Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—	
		vsako nadaljna beseda 1 Din.	

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Semena:

Dioseška vlastelinska pšenica po Din 3.40, vlastelinska rž po Din 3.30, Grahora po Din 6.— za kg.
Inkarnatna (rdeča) detelja po Din 14.— za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagnskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagnske pošiljke.

Apnenčev zdrob istotako.

Kalijeva sol 42% pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona Din 172.— za 100 kg, franko vsaka postaja, na drobno Din 178. Te cene veljajo samo za dobavo do 15. oktobra t. l. Za dobavo od 15. oktobra t. l. dalje: pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 180.— za 100 kg, franko vsaka postaja, na drobno Din 186.—

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagnskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg Din 92.— Za 1 ha 500 kg.

Razklijena kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.
Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagnskem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra na bazi 18% pri odjemu 15.000 kg po Din 116.— za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 117.— za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 118.— za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122.— za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6.— pri 100 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.20 za kg, na drobno Din 4.20 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in tolščice po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtnje potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—

Gumijeve kroglice po 2.— in 2.50 Din, plošče po Din 10.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—
Modra galica 98/99% po 8.20 Din.
Natrijev bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—
Porzol preizkušeno sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zavitihi po 200 gr Din 20.—

Rafijevo ličje, kg po 24.— Din.

Saksonija aparat za konzerviranje sadja po Din 160.—

Saloidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiji, 1 kg po Din 120, po 1 kg Din 120.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnica Holder po Din 1500.

Škropilnica Nechwile po 1300 Din.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickové nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original. Austria po Din 500.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, razpršilnik za trte mali po Din 40.—, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Grozdni mlin „Ela“ po Din 1080.

Rebljalne mreže, pocinkane in bakrene, pocinkane po 420 Din, bakrene po 520 Din.

Stiskalnica za sadje 75 litrov po 2200 Din, 150 litrov po 2850 Din.

Sadni mlin „Agrar“ po 2500 Din.

Grozdni rebljač „Agrar“, mali po Din 1100, EL1 po 2300 Din.

Grozdni mlin (inozemskje tvrdke) 65 kg teže po Din 1580.

Grozdni rebljač, Ideal 8 prenosljiv po Din 2550.

Grozdni rebljač (inozemskje tvrdke) po Din 5450.

Sadni mlini od Din 1450.— do 4250.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za 1 kg, 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Žveplovci trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.—, nahrbtnni Vermorel po Din 450.—, Kovina po Din 420.—

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trti od Din 20 do Din 30.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencih gnezd Din 135.— do 150.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.—

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel n vej na starem drevju od Din 22.— do Din 40.—

Sadni obrači od Din 15.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtne zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 12 l Din 200.—, 14 l Din 215.—, 16 l Din 225.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000, A za 200 lit. po Din 2800.
„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1, za 5 l po Din 620.—, št. 2. za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kaštel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 290/420 cm po Din 1150.—

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolž. 3.5 m po 1300 Din.

Razpršilnik za gnojnične vozove po Din 210.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); **požiralnikove** cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; **kateter** (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; **emaskulator** po Din 250; **gumijev precep** (obroč) po Din 8; **klešče za vdevanje teh obročev** po Din 170; **zračni filter** po Din 110; **gumijasti balon k temu** po Din 35; **zaustavljaj** (proti vhaianju sramnice) po Din 40; **irigatori** kompletni (a 3 litr.) po Din 65.

Živinska sol se dobi v skladišču Kmet. družbe v Celju v vrečah po 50 kg a Din 72.— z vrečo.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m—50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23.—, s 4 po 25.— Din.

Francoski ključji (francozi) Rapid mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—, D10MN po Din 1050.—, D9SS po Din 1100.—

DSMN po Din 990.—; D7MN po Din 900.—, s plužno navijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—; obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obračalno osjo po Din 1300.—; dvojni obračalni plug BW5 po 1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Ospalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.—

Glave D9SS po Din 410.—, D8MN po Din 350, D7MN po Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din, za ospavanje 300.— Din; HNW7 po Din 470.—

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600.—, z 9 peresnimi noži po Din 1700.—

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljaj po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Dvodielne njivske MI 780 Din, MII 750 Din, MIVb 600 Din, GE3 po Din 1150.—

Lahke posevne IVaL po Din 520.—; IVbL po Din 450.—

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleks po Din 1100.— za komad, Ara 16 po Din 1420.—

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—